

La decepció dels servidors del teatre

Després del que ha patit durant els últims mesos per mor de la pandèmia i del que ha passat en aquest país en l'última dècada, el món teatral ja no espera res dels polítics catalans. Ni l'ajudaran ni el salvaran.

Per Andreu Gomila

Fa uns dies parlava amb una actriu molt important, molt bona i molt popular. Una actriu que és a la quarantena i que va començar a treballar entre finals dels anys 90 i primers del segle XXI i que, gràcies a una capacitat d'esforç descomunal, ara mateix potser no és la més gran, però sí la més cotitzada. Conversàvem sobre la seva carrera, centrats en l'última dècada, i tot m'ho resumia en una paraula: decepció.

Tot i considerar-se afortunada perquè en el moment que ens toca viure no ha de patir, em deia que estava molt decebuda per com s'ha gestionat la crisi des de casa. Perquè en el moment en què el Govern havia de donar la cara de debò, ha amagat el cap sota l'ala i, en cert sentit, se n'ha desentès. A més, porta anys aplicant retallades bestials al sector teatral (el pressupost de cultura, respecte a 2008, és al voltant d'un 30% inferior) i no ha estat capaç de situar ni tan sols per sobre de l'1% el que destina la Generalitat a la cultura.

D'això darrer ens en podríem haver oblidat si els plans de rescat haguessin estat homologables a Europa o, simplement, les mesures adoptades pel Govern per frenar el coronavirus no haguessin estat tan dures en contra de les arts en viu. Si, en definitiva, algú hagués estat a l'altura de les circumstàncies.

L'actriu em comentava que, quan era jove, li sobtava veure intèrprets consolidats actuant a sales petites (amb sous petits), però que, de gran, ho ha entès. La feblesa del nostre sistema cultural és abassegadora. Perquè, què necessita un actor, a la vida? Doncs, feina constant. M'ho deia Toni Gomila: no es tracta de fer sempre primers papers en grans teatres, sinó que aquí la clau de l'èxit (i aquí 'èxit' vol dir poder viure del teatre) rau a poder treballar de manera continuada, ara una sèrie, ara una obra de teatre, ara una escena en una pel·lícula... I aquí ningú, gairebé

MÓN TEATRAL. Josep Maria Pou i Lluís Homar fent 'Terra de ningú' al TNC. Dalt, Elisabet Casanovas va protagonitzar el 'Kassandra' de Sergio Blanco al mateix teatre. A la dreta, les imatges dels mexicans Vaca 35 que tornaran a la Sala Atrium i 'Sobre el fenomen de les feines de merda', de La Calòric.

VACA 35

JONAI COUSINO

ningú, està protegit de qualsevol tempesta. El dia menys pensat, et quedes al carrer. Quanta gent del teatre, en els últims mesos, s'ha vist, com qualsevol persona, al llindar de l'abisme? Al maig, la majoria dels treballadors va tornar a fer feina, d'altres van poder cobrar del SEPE (els afortunats) mentre la seva empresa mirava de refer-se, alguns es van haver de reinventar... Però els teatres no van poder obrir fins al juliol i ara ho faran amb la meitat o una mica més de l'aforament, mentre els bars i els avions estan plens. Què ha passat amb la classe mitjana? Doncs, que potser molts s'han fet catòlics de cop i van en processó a Montserrat per demanar a la mare de Déu que, almenys, la situació no empitjori i puguin acabar la temporada.

A tot això, a més, cal afegir la gairebé desaparició de TV3 com a generadora de llocs de feina i, sobretot, de popularitat. Fa uns mesos, una dramaturga i guionista m'explicava que en una dècada la nostra ha passat de produir una vintena de pel·lícules i sèries a l'any a fer-ne tres o quatre.

L'última generació que ha sortit a l'arena és la de *Merli*, amb Elisabet Casanovas, Laia Manzanars i Carlos Cuevas com a puntes de llança. *Les de l'hoquei* s'ha quedat en la segona temporada i no ha donat encara cap estrella emergent. I poca cosa més. Madrid continua sent ciutat de pelegrinatge per a molts professionals que volen treballar tot l'any.

MADRID CONTINUA SENT CIUTAT DE PELEGRINATGE PER A MOLTS PROFESSIONALS QUE VOLEN TREBALLAR TOT L'ANY

No hem d'oblidar que Xavier Albertí, en els vuit anys que ha estat al capdavant del TNC, ha hagut de lidiar amb sis consellers de Cultura, algun dels quals no ha estat ni un any en el càrrec. Cap ha estat a l'altura i molts no han fet res més que reclamar compromís amb el país al món cultural. Al món, quan un polític fa una demanda d'aquesta mena sol mostrar un xec a canvi. Aquí, copets a l'esquena.

Quines lleis s'han aprovat que millorin la vida de la gent que treballa en el sector teatral en l'última dècada? Alguna llei que insti les empreses amb beneficis a invertir-ne una petita part en cultura, per exemple, a canvi de pagar menys impostos? Alguna llei que regularitzi el treball intermitent d'intèrprets, directors i tècnics? Alguna llei que faci que educació i cultura no visquin en mons paral·lels? La llei que més impacte tindrà en el sector és, paradoxalment, la llei del lloguer, tant per als individus com per a les sales.

L'únic que ha mantingut viu el teatre català en aquests anys tan nefastos, de crisi a crisi, ha estat el públic. Es va veure al Grec, s'està veient en la venda anticipada dels teatres i els festivals que han anunciat temporada, i es va poder comprovar en els primers anys de la crisi de 2008 fins que la pujada de l'IVA va intentar que pensés-sim que la cultura és un luxe. La temporada 2011-2012 és la que més entrades ha venut de la història: 2,9 milions.

La gent, com sempre, aquí no falla. Qui sempre mira cap a una altra banda són els sospitosos habituals. La desafecció, que deia aquell, comença a ser total. ●